

Sprawozdanie z działalności
Stowarzyszenia Ekologicznego EKO - UNIA w 2013r.

Spis treści:

I. PROJEKTY:

- A. Trwale zachowanie zagrożonych siedlisk i motyli w sieci Natura 2000 w południowo-zachodniej Polsce
- B. Energia dla klimatu - wsparcie inicjatyw i władz lokalnych w południowo-zachodniej Polsce
- C. Projekt wspierania stopniowego odchodzenia od użycia rtęci w stomatologii.
- D. Społeczeństwo w działaniu- polsko czeski projekt wsparcia obywatelskiego działania

II. Nowe wnioski

III. Działania i inicjatywy pozaprojektowe - udział w interwencjach, seminariach, spotkaniach, inicjatywach itp.

IV. Działania związane z ochroną cennych przyrodniczo łąk

V. Walne Zebranie Członków

VI. Tworzenie stron internetowych, obecność w mediach

VII. Przedstawicielstwo w radach, komitetach, udział w koalicjach

I. PROJEKTY

A. Trwale zachowanie zagrożonych siedlisk i motyli w sieci Natura 2000 w południowo-zachodniej Polsce

Projekt dofinansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach V Osi Priorytetowej, Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko 2007-2013” oraz z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Celem strategicznym projektu jest trwałe zachowanie populacji motyli i ich siedlisk na obszarze południowo-zachodniej Polski, głównie na obszarach sieci Natura 2000. Koncentrujemy uwagę na rzadkich motylach jak: przeplątka aurinia, czerwończyk fioletek, czerwończyk nieparek, modraszek telejus, modraszek nausitous. Motyle te podlegają ochronie na podstawie Dyrektywy Siedliskowej i jej załącznika II. Siedliska motyli są coraz bardziej zagrożone ze względu na intensyfikację rolnictwa, zaniedbanie właściwego użytkowania łąk, zaprzestanie ich użytkowania, fragmentację terenów cennych pod względem przyrodniczym, przeznaczanie łąk na stawy czy zabudowę etc. Konieczne jest więc wspieranie ochrony czynnej oraz prowadzenie działań dodatkowych związanych z edukacją w tym zakresie. Realizacja projektu rozpoczęła się 1 stycznia 2011r., a potrwa do 31 maja 2014r. Najważniejsze spodziewane efekty projektu to ustabilizowanie i stworzenie warunków do wzrostu populacji chronionych, rzadkich motyli, zachęcenie rolników do trwałej pracy na rzecz przyrody przy wsparciu programów rolnośrodowiskowych na w/w obszarze.

W pierwszym kwartale 2013 r. nie były prowadzone żadne prace na łąkach włączonych do projektu. Sprzęt zakupiony w ramach projektu czekał w bazach terenowych na kolejny sezon prac.

W drugim kwartale 2013 roku kolejni rolnicy współpracujący z nami w ramach projektu włączyli swoje działki do programów rolnośrodowiskowych. Wnioski rolnośrodowiskowe złożone zostały do 15. maja, natomiast plany rolnośrodowiskowe zostały zarejestrowane w wymaganym terminie do 10 czerwca.

Prowadzony był kolejny sezon koszenia roślin inwazyjnych i ekspansywnych. Organizatorzy prac terenowych wyznaczyli i potwierdzili miejsca i terminy koszenia poszczególnych działek pokrytych tymi roślinami. Dla obszarów włączonych w programy rolnośrodowiskowe zalecenia wymienione w planach zostały pogodzone z zaleceniami botaników i entomologów, co do terminu i sposobu koszenia. W wielu miejscach widoczna była już znaczna poprawa stanu łąk po przeprowadzonych do tej pory pracach. Na działkach pokrytych wcześniej w prawie stu procentach przez rośliny ekspansywne czy inwazyjne, widać powrót pier-

wotnych na tym terenie gatunków. Rośliny inwazyjne i ekspansywne były wykaszane ponownie w trzecim i czwartym kwartale roku. Było to już przedostatnie koszenia, które wykonywaliśmy w ramach tego zadania.

W 2013 roku zakończony został ostatni sezon koszenia inicjalnego. To jedno z najważniejszych zadań w projekcie objęło większą część łąk do niego włączonych, inicjując na tych obszarach właściwy, chroniący siedliska motyli sposób gospodarowania. W sumie skoszonych zostało 845 ha łąk, z czego 525 ha najtrudniejszych łąk wykoszono sprzętem zakupionym w ramach projektu, w tym 45 ha wykoszono ręcznie.

W czwartym kwartale 2013 r. prowadzone były prace w ramach selektywnego usuwania sukcesji naturalnej. Działanie to zostało wydłużone za zgodą Instytucji Pośredniczącej, czyli Ministerstwa Środowiska, dzięki czemu mogliśmy kontynuować prace na wymagających tego łąkach. W 2013 roku wykonano usuwanie drzew i krzewów na 26 ha w obszarze Natura 2000 Łąki Gór i Pogórza Izerskiego.

Na łąkach prowadzony był monitoring przyrodniczy. Entomolodzy i botanicy od 2012 roku prowadzili na obszarze projektu badania nad występowaniem motyli dziennych i ich roślin żywicielskich oraz nad efektywnością wykonywanych w projekcie prac m. in. odkrzaczania i usuwania roślin inwazyjnych i ekspansywnych. Efektem ich prac były raporty, które pozwoliły nam ocenić wpływ projektu na stan siedlisk nim objętych.

W ramach projektu prowadzone były też działania promocyjno-edukacyjne. W 2013 roku w ich ramach wykonano poniższe prace:

-w drugim kwartale roku w terenie stanęło 10 tablic edukacyjno -informacyjnych, które od razu wzbudziły zainteresowanie okolicznych mieszkańców, często nie wiedzących, iż zamieszkują na terenie interesującym pod względem przyrodniczym. Pod koniec roku rozpoczęła się realizacja projektów kolejnych 10 tablic, które staną przy łąkach odznaczających się szczególną wartością przyrodniczą. Zlokalizowane będą one w miejscach uczęszczanych przez ludzi, co oznacza, że nie zawsze będą stały bezpośrednio przy cennych łąkach.

- w 2013 powstawać zaczęły już teksty do publikacji popularnonaukowej, która ukaże się w kwietniu 2014 roku. Będzie to bogato ilustrowane wydawnictwo zawierające szereg informacji o: motylach, zagadnieniach związanych z ochroną siedlisk, w tym o Naturze 2000, sposobach finansowania tej ochrony oraz oczywiście podsumowanie efektów projektu. Będzie ona adresowana do rolników, przedstawicieli gmin, doradców rolnośrodowiskowych, organizacji pozarządowych i wszystkich osób zainteresowanych ochroną środowiska. W

przygotowaniu jest także publikacja naukowa, która będzie opierała się dużej mierze na wynikach monitoringu.

- powstały trzy filmy z cyklu „Chronimy europejskie motyle”, w których przedstawione zostały sylwetki chronionych motyli. Pierwszy film z cyklu zrealizowany został w 2012 roku. W drugim filmie ukończonym już w 2013 roku przedstawiony został czerwńczyk fioletek oraz ukazano zagrożenia dla motyli wynikające z niewłaściwego gospodarowania na łąkach. Trzeci film poświęcony był modraszkom: telejusowi oraz nausitousowi a czwarty - czerwńczykowi nieparkowi.

- założenia i efekty realizacji projektu promowane są także poprzez wydawany od początku realizacji projektu biuletyn pt. "Motylaty" (4 numery w 2013 roku), a także poprzez stronę <http://motyle.natura2000.pl/>.

Na stronie na bieżąco zamieszczane są informacje nt. projektu, zdjęcia z wykonywanych prac i inne materiały.

Nad prawidłowością realizacji projektu oraz nad terminowością wykonania prac czuwał zespół zarządzający projektem w składzie: koordynator, asystentka koordynatora oraz koordynator finansowy. Wszystkie prace prowadzone w terenie nadzorowali organizatorzy prac terenowych. Jeden na obszarze oleśnicko-opolskim, drugi na obszarze izersko-ślęzańskim projektu. Ich zadaniem było m. in. przekazywanie kosiarzom i osobom karczującym wytycznych, wspólne wizyty w terenie przed rozpoczęciem prac, nadzór nad postępem realizacji prac, ich terminowym wykonaniem oraz odbiór wykonanych zadań.

Rozliczanie projektu

W 2013 roku złożono 5 wniosków o płatność rozliczających zarówno otrzymane transze zaliczki jak i wydatki ponoszone ze środków własnych Stowarzyszenia Ekologicznego EKO-UNIA. W tym okresie otrzymano 3 transze zaliczki na realizację projektu, przy czym ostatnia z nich, będąca jednocześnie ostatnią transzą zaliczki w tym projekcie, zostanie rozliczona w 2014 roku.

B. Energia dla klimatu - wsparcie inicjatyw i władz lokalnych w południowo-zachodniej Polsce

Projekt realizowany był w roku 2013 dzięki wsparciu Europejskiej Fundacji Klimatycznej. Poniżej opis najważniejszych wydarzeń.

1. Wsparcie działań ogólnopolskiej Koalicji „Rozwój TAK – Odkrywki NIE”

Rok 2013 był w dużym stopniu kontynuacją wcześniej rozpoczętych działań, ale przyniósł także nowe, istotne wydarzenia. Współpraca władz gmin z inicjatywami lokalnymi dotychczas dość spójna i skuteczna stała się trudniejsza.

W szczególności dotyczy to gminy Brody, w województwie lubuskim. Tu część radnych, którzy zostali wybrani do rady gminy jako przeciwnicy budowy kopalni odkrywkowej, zmieniła swoje stanowisko i teraz popiera tę inwestycję. To wynik ofensywy – w szczególności medialnej – inwestora, PGE Gubin, planującego na terenie gmin Brody i Gubin budowę kompleksu energetycznego (kopalni odkrywkowej i elektrowni). W konsekwencji doszło w tej gminie do dwóch bardzo ważnych wydarzeń: odwołania przewodniczącej Rady Gminy i referendum w sprawie odwołania całej Rady Gminy.

Ta sytuacja spowodowała wzrost znaczenia naszej dotychczasowej współpracy z ekologicznymi organizacjami prawniczymi, w szczególności z powstałą we wrześniu 2012 r. krakowską fundacją Ekologiczny Serwis Prawny. Obrona interesu prawnego lokalnego społeczeństwa okazała się szczególnie potrzebna od czasu gdy radni gminy Brody bezpardonowo zaczęli lekceważyć i ignorować wyniki ważnego i wiążącego gminnego referendum z 2009 r., w którym mieszkańcy odkrywkowym planom powiedzieli zdecydowane NIE. Powstała sytuacja kuriozalna mogąca znacząco wpłynąć na niszczenie mechanizmu działania lokalnej demokracji.

2. Wsparcie programowe inicjatyw lokalnych i radnych w Gubinie i Brodach w dyskusji nad wyborem strategii gminy

a) Wsparcie wydawania Biuletynu Stowarzyszenia „Nie kopalni Odkrywkowej”.

Na przełomie roku (2012/2013) ukazał się 11 nr Biuletynu, który do czytelników dotarł w pierwszych dniach stycznia. W drugiej połowie roku ukazały się dwa kolejne (12 i 13) numery Biuletynu (ostatni na przełomie roku 2013/2014).

b) Informacyjnym wsparciem dla ww. papierowej wersji biuletynu kolportowanego w gminach Gubin i Brody była kontynuacja wysyłania redagowanych przez EKO-UNIEŃ wiadomości internetowych "Energia dla klimatu" (dostępne na stronie www.eko.org.pl)

c) Powielenie cyklu krótkich filmów pt. "Filmy ... o ludziach i kopalniach odkrywkowych", które zyskał wśród internautów wiele ciepłych- 1000 egzemplarzy na płytkach CD. Płyty CD trafiły do wielu mieszkańców gmin Gubin i Brody. Obecnie filmy są zawieszane na naszej stronie internetowej www.eko.org.pl

d) „Pod prąd” Informator Lubuski – to nasza nowa internetowa inicjatywa, która ruszyła wiosną 2013 r. Była reakcją na zmasowaną ofensywę medialną koncernu PGE w regionalnych mediach, w szczególności w powiatach, w których leżą gminy Gubin i Brody. W 2013 r. ukazało się 7 numerów "Pod prąd". Jako nieregularnik elastycznie dopasowywał się do rytmu ważnych wydarzeń w Lubuskiem, które opisywał i relacjonował na bieżąco stając się ważną i czytaną przeciwwagą wobec większości prokopalnianych mediów.

3. Kontynuacja współpracy przy pomocy prawnej dla inicjatyw lokalnych i samorządów

Owocnie rozwijała się kontynuowana współpraca z krakowską fundacją Ekologiczny Serwis Prawny - wcześniej oddziałem czeskiego stowarzyszenia Ekologiczny Prawny Serwis, naszym dotychczasowym partnerem w tym projekcie. W dalszym ciągu koncentrowała się ona głównie na pomocy prawnej gminom Gubin i Brody

Najważniejsze z naszych działań to:

a) zaangażowanie w obronę społeczności gminy Brody przed działaniami prokopalnianego lobby. Wraz z Ekologicznym Serwisem Prawnym, Stowarzyszeniem "Nie kopalni odkrywkowej" oraz wójtem i częścią radnych, bardzo aktywnie uczestniczyliśmy w obronie lokalnej i ponadlokalnej praworządności i nie węglowej przyszłości gminy., Konsultowaliśmy wnioski, skargi odwołania i pisma interwencyjne do władz, i administracji różnych szczebli. Także do sądów.

b) kontynuowanie wcześniej rozpoczętych działań m.in. ws. udziału w decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach, a także ws. zaskarżenia uchwały Sejmiku Województwa Lubuskiego w sprawie uchwalenia „Zmiany Planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Lubuskiego” oraz ws. tych, które dotyczą dostępu do informacji publicznych.

c) Pomoc mieszkańcom przy referendum w gminie Brody – będące następstwem konfliktów wymienionych wcześniej w pkt. a). Referendum w sprawie odwołania całej Rady Gminy było reakcją obywateli na łamanie prawa i procedur przez prokopalnianych radnych i odwołanie przewodniczącej rady, która tych standardów broniła. Pomogliśmy w

przygotowaniu ulotek, filmów na CD, które krótko i prosto, też przez obraz, zdawały sprawę z istoty tego referendum i trafiły do bardzo wielu mieszkańców. Niestety, bardzo niefortunny termin referendum oraz zniechęcanie ludzi do udziału w referendum przez lobby odkrywkowe, spowodowało wysoką, ale niedostatecznie, frekwencję i nie wiążący wynik referendum (jednak ponad 90 % uczestników opowiedziało się za odwołaniem rady gminy).

4. Organizacja spotkań integrujących „inicjatywy i gminy na rzecz alternatyw wobec węgla brunatnego” – Koalicji "Rozwój TAK - Odkrywki NIE"

a) W lutym 2013 r. zorganizowaliśmy w Osieku - wspólnie z samorządem gminy Lubin - seminarium pt. "Szanse i bariery dla "zielonej energetyki" w 2013 r. na tle długofalowych wyzwań cywilizacji energetyki kopalnej - wyzwania dla jednostek samorządu terytorialnego i organizacji pozarządowych".

b) Także w lutym, wraz z częścią koalicjantów z "RT-ON", wzięliśmy w Warszawie udział w bardzo ważnej konferencji Koalicji Klimatycznej "Polska 2050 – węgiel a gospodarka niskoemisyjna".

c) Misja śledcza Komisji Petycji Parlamentu Europejskiego

Po długim, prawie trzyletnim oczekiwaniu i pracach przygotowawczych w PE przybyła do Polski (30-31.05.2013) „misja śledcza” Komisji Petycji Parlamentu Europejskiego. Aktywnie przy programie wizyty pracowała nasza Koalicja „*Rozwój TAK - Odkrywki NIE*”.

5. Organizacja międzynarodowych konferencji Koalicji “Rozwój TAK – Odkrywki NIE”

a) Po spotkaniu z koalicjantami i stroną niemiecką w Guben, na początku lata 2013 r., postanowiliśmy o organizacji w Gubinie międzynarodowej, polsko-niemieckiej, konferencji poświęconej wpływowi spalania węgla na zdrowie. Odbyła się ona pod koniec września. Zawierała po 2 wystąpienia polskie i niemieckie, po których odbyła się dyskusja.

b) Podobną konferencję zorganizowaliśmy pod koniec listopada w Lubinie. Obie w znaczącym stopniu uświadomiły wielu ludziom, że pozornie tania węglowa energetyka w rzeczywistości potężne, ukryte koszty przerzuca na społeczeństwo (wg ekspertyzy prof. Kudelko z AGH – rocznie wynosi to 30 mld zł !)

6. Wzmocnienie współpracy organizacji społecznych na rzecz energetyki nie węglowej w województwie opolskim

Seria seminariów w Opolu o energetycznych alternatywach dla energetyki węglowej:

a) Na początku maja odbył się pierwszy panel pt. "Zielone miejsca pracy na Opolszczyźnie, jako alternatywa rozwoju regionu, po decyzji PGE o niebudowaniu nowych bloków Elektrowni Opole?". Podczas tego panelu dyskusyjnego, a także w opolskich mediach, dyrektor Europejskiej Fundacji klimatycznej na Europę Środkowo-Wschodnią zadeklarował wsparcie przygotowania programu transformacji województwa na zielone miejsca pracy, także w energetyce.

b) W drugiej połowie 2013 r. odbyły się kolejne spotkania. Ich tematyka była związana z Regionalnym Programem Operacyjnym (RPO) na lata 2014-2020 dla Opolszczyzny. Postawiliśmy w nich problem - podobnie jak w lubuskim - niezgodności osi 4 priorytetowej w RPO (budowy gospodarki niskoemisyjnej) z budową nowych bloków Elektrowni Opole. Zorganizowaliśmy je wspólnie z opolską Krytyką Polityczną i partią Zieloni, na Uniwersytecie Opolskim.

Temat pierwszego spotkania brzmiał: „Budowa gospodarki niskoemisyjnej w nowym Regionalnym Programie Operacyjnym 2014-2020 w województwie opolskim”, a w roli głównej wystąpił Szymon Liszka - Prezes Fundacji na Rzecz Efektywnego Wykorzystania Energii.

Temat drugiego spotkania to: „Odnawialne źródła energii w nowym Regionalnym Programie Operacyjnym 2014-2020 w województwie opolskim”, a w roli prelegenta wystąpił Grzegorz Wiśniewski - prezes Instytutu Energetyki Odnawialnej, jeden z najlepszych polskich ekspertów w tej dziedzinie.

7. Inne działania realizujące cele projektu

a) Kontynuacja działań promujących alternatywną politykę energetyczną i klimatyczną. Podtrzymywana była aktywność na stronach internetowych. Po przemyśleniach i analizach z ubiegłego roku postanowiliśmy zawrzeć sojusz z portalem Zielona Brama www.eko.org.pl i tam przenieść najważniejsze kampanie, także te związane z odkrywkami. Przyniosło to w 2013 r. bardzo znaczący wzrost oglądalności naszych informacji i serwisów, w szczytowym okresie nawet do 3 tysięcy wejść na stronę dziennie (pod koniec roku przeciętnie 500 wejść).

b) Przygotowanie krótkich filmów do Internetu. W mijającym okresie przygotowaliśmy kolejne filmy dotyczące problemu budowy nowych bloków węglowych elektrowni Opole, wpływu spalania węgla na zdrowie, problematyki referendum w Brodach. Były one

kolportowane przez Internet, a częściowo powielone na CD i trafiły bezpośrednio do mieszkańców regionu.

8. Podsumowanie:

W okresie, którego dotyczy sprawozdanie przeważająca ilość naszych działań dotyczących realizacji celów projektu ogniskowała się wokół planów budowy opartego o węgiel brunatny kompleksu energetycznego w województwie lubuskim. Także tam mieliśmy do czynienia z erozją przestrzegania demokratycznych reguł i procedur oraz spektakularnym lekceważeniem głosu lokalnej społeczności wyrażonego zgodnie z prawem w referendum. Niestety, przyczyną zaistniałej sytuacji jest brak jasnej polityki energetycznej polskiego rządu i jego antyunijny kurs wobec jej klimatyczno-energetycznych celów. Ciągły brak ustawy o odnawialnych źródłach energii i rosnące opóźnienia we wdrażaniu wielu unijnych około-energetycznych dyrektyw powodują, państwowym monopolistom energetycznym, wydaje się, że mogą więcej. Ale na to nie ma zgody. Wśród mieszkańców zagrożonych odkrywkami gmin i wśród naszych partnerów w koalicji *"Rozwój TAK - Odkrywki NIE"* nie brakuje determinacji i wiary, że Polska nie jest skazana na archaiczną i wrogą środowisku węglową czy atomową energetykę. Że krok za krokiem, mimo kłód rzucanych pod nogi przez koncerny energetyczne, jej konkurentka – demokratyczna, prosumencką, energetyka rozproszona toruje sobie drogę do naszej przyszłości.

C. Projekt wspierania stopniowego odchodzenia od użycia rtęci w stomatologii.

Projekt finansowany był ze środków organizacji ze Stanów Zjednoczonych – World Alliance for Mercury-Free Dentistry. Projekt realizowany w Polsce stanowił część kampanii prowadzonej przez World Alliance for Mercury-Free Dentistry na terenie Europy Środkowej i Wschodniej. Celem kampanii prowadzonej w Polsce było włączenie organizacji pozarządowych, w tym przypadku EKO-UNII, do uczestnictwa w prowadzonych konsultacjach na szczeblu Unii Europejskiej dotyczących zarządzania gospodarką rtęciową.

Działania prowadzone przez World Alliance for Mercury-Free Dentistry i EKO-UNIE zakończyły się formalnie w grudniu 2012 r. Jednakże w 2013 r. EKO-UNIA została zaproszona i wzięła udziału w następujących pracach:

1. EKO-UNIA wzięła udział w spotkaniu w Brukseli organizowanym przez 'Zero Mercury Campaign', European Environmental Bureau oraz World Alliance for Mercury-Free Dentistry w dniach 8-9-10 lipca 2013.

Spotkanie obejmowało udział w warsztatach dla NGO poprzedzających spotkania z członkami Parlamentu Europejskiego zarówno z Polski jak i innych krajów Unii Europejskiej. Przedstawicielka EKO-UNII brała udział w spotkaniu z członkami Parlamentu Europejskiego. Spotkaliśmy się i rozmawialiśmy również z przedstawicielką biura polskiego posła Filipa Kaczmarka, wskazując na korzyści z wycofania amalgamatu dentystycznego ze stomatologii.

2. Skierowaliśmy list do Rektora Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu z zapytaniem o możliwość przeprowadzenia badań dotyczących stężenia rtęci w powietrzu w klinikach dentystycznych oraz w gabinetach gdzie zakładane są plomby amalgamatowe. Badania miały być przeprowadzone sprzętem do wykrywania stężenia rtęci w powietrzu dostarczonym przez 'Zero Mercury Campaign'. Niestety nie otrzymaliśmy zgody na przeprowadzenie badań od rektora UM.

3. EKO-UNIA podpisała list do przedstawiciela firmy Dentsply, który prowadzi sprzedaż sprzętu stomatologicznego, w tym plomb amalgamatowych, zwracając uwagę na zagrożenia wynikające ze stosowania rtęci oraz istnienie bardziej przyjaznych zamienników. List został zamieszczony na stronie internetowej portalu Zielona Brama.

D) Projekt „Partnerstwo w inicjatywach oddolnych: wspieranie aktywnego społeczeństwa poprzez naukę i praktykę” (CEE partnership on grassroots empowerment: towards an active civil society through learning and practicing)

Zadaniem polsko-czeskiego projektu jest przeprowadzenie badań w celu identyfikacji polskich lokalnych inicjatyw oddolnych zajmujących się kwestiami, które są istotne dla środowiska, prawa i polityki UE. W ramach organizowanych warsztatów przedstawiciele wybranych inicjatyw obywatelskich mają za zadanie przedstawiać tematy, które są dla nich najbardziej istotne oraz podzielić się swoim doświadczeniami.

Projekt planowany na dwa lata 2012-13 zakłada zorganizowanie 6 warsztatów oraz 3 spotkań, wydanie 4 numerów biuletynu, sporządzenie i opublikowanie 4 ekspertyz oraz wydawanie comiesięcznego informatora internetowego. W 2012r. wydane zostały 2 numery biuletynu, zorganizowane 3 warsztaty: dla społeczników i liderów lokalnych w Krakowie na temat wydobycia gazu łupkowego w Otyniu (woj. lubuskie) oraz odkrywek węgla brunatne-

go w Brodach, a także zostały opublikowane 2 numery informatora internetowego- „Energia dla Klimatu”.

II. NOWE WNIOSKI

1) W 2012r. przygotowywano wniosek na kontynuację projektów bałtyckich, które realizowaliśmy wcześniej przez 5 lat. Z dużym wysiłkiem, (ok. dwumiesięczna praca kilku osób) wspólnie z partnerami (wśród nich był PKE) przygotowaliśmy wniosek do Programu LIFE + dotyczący partnerstwa społecznego przy wdrażaniu ramowej dyrektyw morskiej. Projekt został złożony i zarejestrowany. Do czerwca 2013r. nie otrzymaliśmy odpowiedzi o odrzuceniu wniosku ani też o jego przyjęciu. Ostatecznie jednak projekt został odrzucony.

2) W 2013 r przygotowaliśmy duży, o wartości ok. 1,6 mln zł, projekt do Funduszy Szwajcarskich na 13 odcinkowy serial pt „Ja Ekolog”. Celem projektu i filmów było wpłynięcie na poprawę wizerunku organizacji ekologicznych i całego III sektora. Przeszedł on do II tury konkursu, w której przygotowaliśmy z licznymi partnerami- wybitnymi organizacjami proekologicznymi z Polski, pełny wniosek. Niestety na początku marca 2014 r dowiedzieliśmy się, że zabrakło nam wymaganych punktów i projekt odrzucono.

III. DZIAŁANIA I INICJATYWY POZAPROJEKTOWE

Konferencje, seminaria:

Jak co roku nasi członkowie i działacze uczestniczyli w wielu konferencjach i seminariach. Oto najważniejsze z nich nie wymienione wyżej:

- kwiecień, Wrocław – udział w panelu i debata na temat szans i zagrożeń związanych ze stosowaniem GMO
- maj, Warszawa – seminarium i spotkanie organizacji pozarządowych z Komisarz UE ds. klimatu
- maj, Warszawa- dyskusja panelowa na Forum Młodych Dyplomatów na temat wydobywania gazu łupkowego w Polsce
- czerwiec, Łagów- współorganizacja konferencji na temat wspierania zrównoważonego rozwoju w Regionalnym Programie Operacyjnym woj. lubuskiego 2014-20
- lipiec, Warszawa – udział w roboczym spotkaniu i dyskusja z doradcą prezydenta Francji, znanym podróżnikiem i realizatorem filmów- Dominikiem Hulot

- wrzesień, Brno- spotkanie z partnerem w projekcie, Fundacją Ekologiczny Prawny Serwis
- październik, Warszawa – udział w konferencji NFOŚiGW na temat energooszczędności
- listopad, Warszawa - wystąpienie na konferencji partii Zieloni i Grupy Zielonych w Parlamencie Europejskim na temat polityki energetyczno- klimatycznej Polski
- udział w demonstracji z okazji Szczytu Klimatycznego w Warszawie

Interwencje:

- kontynuowaliśmy udzielanie pomocy w związku z problemem wydobycia gazu łupkowego w trzech miejscach: Żurawlewie na Zamojszczyźnie, Osieku w woj. lubuskim oraz w Namysłowie w woj. opolskim; we wszystkich tych miejscach uczestniczyliśmy w postępowaniach administracyjnych na prawach strony i przygotowaliśmy stanowiska np. do raportu OOS oraz opinie prawne;
- uczestniczyliśmy nadal w postępowaniu w sprawie oceny oddziaływania na środowisko wytwórni mas bitumicznych w Pęczku, koło Strzelina, opiniując zastosowaną technologię u pani burmistrz Strzelina;
- interweniowaliśmy w lutym 2013r u dyrektora WIOŚ na prośbę mieszkańców gminy Brzeg Dolny informując o nielegalnym zrzucie znacznych ilości ścieków komunalnych do Odry, nagłośnienie problemu , także przez media, wg naszych informacji ukróciło proceder nielegalnego zrzutu nieczyszczonych ścieków;
- włączyliśmy się na prośbę mieszkańców w postępowanie środowiskowe na prawach strony w projekt budowy toru motokrosowego przy rzece Dobrej na granicy między Wrocławiem i Długołąką. Wymiernym skutkiem min. naszego działania jest decyzja Prezydenta Wrocławia o konieczności przygotowania raportu oddziaływania na środowisko przez inwestora- postępowanie przeciągnęło się na 2014r
- włączyliśmy się w postępowanie i protesty dotyczące regulacji rzeki Bóbr, w wypadku jednego odcinka k. Wojanowa nie wiele udało się zmienić, ale w na II odcinku k. Marciszowa, dzięki również wielkiemu zaangażowaniu WWF, po wizytacji terenowej, zmieniono rozwiązania na mniej ingerujące w środowisko.
- pomagaliśmy także mieszkańcom Ostrowa Wlkp w nagłośnieniu problemów z funkcjonowanie firmy Info-Global; na list w tej sprawie do prezydenta miasta nie otrzymaliśmy niestety odpowiedzi

IV. DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z OCHRONĄ CENNYCH PRZYRODNICZO ŁĄK

EKO-UNIA gospodarowała w 2013r. na dzierzawionych łąkach w powiecie oleśnickim i sycowskim oraz na dużym areale na terenie Pogórza Izerskiego. W tym roku skończył się nam 5 letni program rolnośrodowiskowy. Przygotowaliśmy i pokryliśmy koszty nowych ekspertyz przyrodniczych dla dzierzawionych terenów otwartych oraz nowego 5-letniego programu i złożyliśmy wnioski w maju 2013r w Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa według obowiązujących zasad PROW na lata 2007-2013. Jak corocznie robiliśmy dokumentację fotograficzną łąk, a w szczególności storczyków, a także różnych gatunków motyli. Latem zleciliśmy naszym wykonawcom koszenie i zbiórkę siana. Prace zgodnie z zaleceniami naukowymi i przepisami były wykonywane pod koniec sierpnia i we wrześniu. Obserwujemy na niektórych wykaszanych łąkach wzrost ilości, ale też przemieszczanie się, cennych gatunków roślin, jak np. storczyka szerokolistnego.

Na części łąk prowadziliśmy w 2013 r nadal program intensywnego, dwukrotnego w roku, wykaszania roślinności inwazyjnej, głównie nawłoci. Obserwowaliśmy na niektórych wykaszanych łąkach korzystne ograniczenie zasięgu nawłoci.

Wniosek o płatności bezpośrednie i rolnośrodowiskowe, mimo spełnienia wszystkich formalnych uwag Agencji, niestety był rozpatrywany bardzo długo i przesunięty na rok następny (a w marcu 2014r ARiMR przedłużyła termin podjęcia decyzji do końca maja)

V. WALNE ZEBRANIE CZŁONKÓW

W dn. 28.09.2013 Stowarzyszenie spotkało się na Walnym Zgromadzeniu aby przyjąć sprawozdania z działalności i finansowe za 2012r a także podjąć decyzje o zgodzie na wystąpienie i przejęcie (nabycie) od Agencji Nieruchomości Rolnych Skarbu Państwa nieruchomości gruntowej o powierzchni ok. 24 ha. Większość tego obszaru położonego na Naturze 2000 koło Miedar k. Oleśnicy stanowi wilgotna łąka, cenna przyrodniczo. Znajduje się tam jedno z większych stanowisk na Dolnym Śląsku czerwonończyka fioletka i jego rośliny żywicielskiej rdestu wężownika. Przygotowano odpowiednie wnioski i dokumenty, po pozytywnej opinii Agencja dokumenty skierowała do Ministra Skarbu, który podejmuje ostateczną decyzję.

VI. OBECNOŚĆ STOWARZYSZENIA W MEDIACH, STRONY WWW

W roku 2013 nastąpiła reforma działalności internetowej EKO-UNII. Określono internet jako jeden z obszarów efektywnych zabiegów informacyjnych.

Misją tych działań było prowadzenie skutecznej polityki informacyjnej dotyczącej bezpośrednio działań EKO-UNII, oraz organizacji i stowarzyszeń z nami współpracującymi.

Realizując tę misję wydzielono następujące zadania:

  Przekazywanie informacji dotyczącej Stowarzyszenia jako organizacji
pożytku publicznego, partnera do współpracy.

   Realizowanie kampanii propagandowych

    Gromadzenie zasobu treści będącego „magazynem” tematów do dyskusji.

Staraliśmy się również regularnie publikować materiały, które w możliwie pełen sposób określają stanowiska, jakie zajmuje Stowarzyszenie w odniesieniu do funkcjonujących w przestrzeni publicznej zagadnień z dziedziny ekologii, ochrony przyrody i zrównoważonego rozwoju.

EKO-UNIA bierze udział w wielu akcjach społecznych i jest istotnym składnikiem ruchu ekologicznego. Poza tym członkowie Stowarzyszenia prowadzą dialog w mediach publicznych, stąd konieczność dostarczanie zainteresowanym pogłębionej informacji o motywach organizacji.

Do realizacji celu I przeznaczono serwis eko-unia.org.pl. Uznano, że będzie stanowił wizytówkę Stowarzyszenia, zawierająca podstawowe informacje dla partnerów, podmiotów gospodarczych, oraz członków i sympatyków. Zawierać powinien zbiór oficjalnych dokumentów, niezbędne dane, oraz zasoby wynikające z działalności Stowarzyszenia jako podmiotu OPP.

Przy realizacji celu II skorzystano ze szkoleń prowadzonych przez Google. Założono konto reklamowe Google Adwords i uzyskano grant Google Grants. Kolejnym krokiem było pozyskanie i rozwinięcie od Fundacji Ekorozwoju serwisu o wysokim rankingu internetowym eko.org.pl, na który faktycznie przeniesiono główną akcję informacyjną EKO-UNII

Zmieniono oprogramowanie serwisu i powiązano go z grantowym kontem Google Adwords.

Wykonano szereg kampanii reklamowych, skierowanych na stronę indeksową portalu, na strony artykułów, oraz na specjalne osobne strony w domenie eko.org.pl. Przeprowadzono sprzężone kampanie banerowe. Uruchomiono i skoordynowano system dedykowanych poszczególnym kampaniom informacyjnym newsletterów.

Cel III realizowany był za pomocą eko.org.pl.

Publikowano na nim zarówno materiały własne, jak i przedruki dotyczące ważnych obszarów informacyjnych Stowarzyszenia. Na serwisie umieszczono w tym czasie 349

artykułów (ok 1 dziennie). Wykonano podserwisy dla wybranych zagadnień. Artykuły na serwisie podzielono na grupy tematyczne, tzw. „Tematy”, których przeglądu można dokonać w wyspecjalizowanych obiektach internetowych.

Doświadczenia uzyskane ze zmiany polityki informacyjnej Stowarzyszenia w 2013 roku stanowią ważny punkt wyjścia do wzmożenia tych działań, min. skierowanie do bardziej skutecznych nośników, na smartfony i tablety, w roku 2014.

Stowarzyszenie starało się także zaistnieć w mediach poprzez rozwijanie kontaktów z dziennikarzami (w ramach realizowanych projektów oraz poza nimi), uczestniczenie w wydarzeniach medialnych, konferencjach prasowych, a także odpowiadanie na zaproszenia dziennikarzy do udzielenia wywiadów w prasie, TV czy radiu.

Nasza obecność w mediach najczęściej dotyczyła tematyki energii jądrowej, odnawialnych źródeł energii, efektywności energetycznej i procesu odchodzenia od węgla jako głównego źródła energii w Polsce, wydobycia gazu łupkowego, gospodarowania wodami.

Poniżej zaprezentowane są **przykłady naszej obecności w mediach**(jeśli to jest możliwe z odesłaniem do stron www):

-
- regularny udział w ciągu roku w kilkugodzinnych dyskusjach o energetyce z posłami RP w Radiu Wrocław (niestety radiom nie archiwizuje tego na stronach internetowych)
-
- <http://komunalny.pl/index.php?name=article.&op=show&id=12610> - „Walka energochłodności z efektywnością energetyczną” - Przegląd Komunalny Felieton Radosława Gawlika
  - <http://www.eko-unia.org.pl/ekounia/index.php/pl/strona-glowna/felietony/1519--dlaczego-ekolodzy-i-zieloni-denerwuj-tak-umysy-internautow-a-czasem-take-wadzy> „Dlaczego i kogo wkurzają ekolodzy” – Jeden z felietonów Radosława Gawlika
  - <https://www.facebook.com/media/set/?set=a.10151470091963131.1073741848.161923503130&type=1> – 25.05.2013 Warszawa, Bezpieczeństwo wydobycia gazu łupkowego - W sobotę 25 maja 2013 r., w Biurze Krajowym FMD w Warszawie, odbyło się seminarium w ramach projektu "BEZPIECZNIK FMD" - "Bezpieczeństwo wydobycia gazu łupkowego w Polsce.
  - <http://www.radio.opole.pl/2013/listopad/gospodarka/ekolodzy-protestowali-mprzeciwko-rozbudowie-elektrowni-opole.html> - „Ekolodzy protestowali przeciw rozbudowie elektrowni Opole”

- <http://www.eko-unia.org.pl/ekounia/index.php/pl/strona-glowna/felietony> - Felietony Radosława Gawlika prezesa Stowarzyszenie Ekologicznego EKO-UNIA
  - <http://www.chronmyklimat.pl/energetyka/polityka-energetyczna/7-aktualnosci/15753-audycja-w-tvp-wroclaw-o-odkrywce-lubin> - Chronmyklimat.pl – „Audycja w TVP Wrocław o odkrywce Lubin”
  - <http://24legnica.pl/sluzby-specjalne-interesuja-sie-przeciwnikami-odkrywki/> - „Służby specjalne interesują się przeciwnikami odkrywki”
  - <http://www.tvp.pl/wroclaw/aktualnosci/rozmaitosci/odra-dunaj/12811870>
<http://www.zegluga.wroclaw.pl/news.php?readmore=1697>
„Odra – Dunaj” – TVP Wrocław
  - <http://player.fm/series/weekend-ewy-podolskiej-radio-tok-fm> - Audycja TOK FM Zielono mi- cykl „Energia dla Klimatu”: Mity i fakty na temat paliw kopalnych. Gościliśmy dr Michała Wilczyńskiego, Radosława Gawlika i dr Artura Badydę i inne audycje w TOK FM
www.eko.org.pl
-

Nasze strony internetowe cały czas były usprawniane i aktualizowane, podobnie jak nasz profil na Facebooku, gdzie ukazywały się najważniejsze informacje z działań Stowarzyszenia.

Obecnie dysponujemy następującymi stronami internetowymi:

- www.eko-unia.org.pl
- www.baltyk.org.pl
- www.motyle.natura2000.pl
- www.eko.org.pl , portal Zielone Brama - tu przenieśliśmy mniejsze kampanie klimatyczno- energetyczne oraz interwencyjne („Społeczeństwo w działaniu”) w 2013r

VII. PRZEDSTAWICIELSTWO W RADACH I KOMITETACH

Violetta Soltysik, członkini Stowarzyszenia, jest przedstawicielką EKO-UNII i innych dolnośląskich organizacji ekologicznych w Komitecie Monitorującym Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego.

Radosław Gawlik, prezes Stowarzyszenia, był członkiem Wrocławskiej Rady Pożytku Publicznego powołanej przez Radę Miasta Wrocławia (przez trzyletnią kadencja 2010-2013)

Stowarzyszenie jest członkiem następujących koalicji międzynarodowych i krajowych:
OCEAN2012, Shark Alliance, Dolnośląskiej Federacji Organizacji Pozarządowych, Koalicji Klimatycznej, Ogólnopolskiej Koalicji „Rozwój Tak – Odkrywki Nie”, członkiem-założycielem LGD Dobra Widawa, Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich, Koalicji POE na rzecz Funduszy UE.

Opracowanie: Radosław Gawlik, Mariola Miklaszewska, Ewa Rakiel, Sylwester Kraśnicki, Hanna Schudy, Janusz Szymański, Witold Miklaszewski, Ola Sulima.

Podpisy Zarządu EKO- UNII:

